

Nobelprijs Vrede ook beetje voor Pax Christi

Katholieke vredesbeweging stond mee aan wieg van succescampagne tegen kernwapens

- ▶ Nobelprijs geeft strijd voor een kernwapenvrije wereld nieuwe vleugels
- ▶ Vaticaan probeert te helpen met een conferentie in Rome

Kim DE ROOVER

Winnaar van de Nobelprijs voor de Vrede 2017 is de International Campaign to Abolish Nuclear Weapons (ICAN). Die internationale campagne tot afschaffing van kernwapens werd gelanceerd in 2007. Van meet af aan zette ook de internationale katholieke vredesbeweging Pax Christi er de schouders onder. Het Nobelcomité van het Noorse parlement prijst de inspanningen van de 468 niet-gouvernementele organisaties uit 101 landen die samen ICAN dragen voor zowel het vestigen van ieders aandacht op de rampzalige humanitaire gevolgen van het gebruik van kernwapens als voor hun baanbrekende werk in het bereiken van een VN-resolutie die dergelijke wapens verbiedt.

Al tien jaar lang roert ICAN de trom tegen kernwapens met petitities, bewustmakingsacties en lobbywerk. Gaandeweg won de campagne aan momentum en aan medestanders, waarbij de meeste lidstaten van de Verenigde Naties zich ertoe lieten overhalen nucleaire ontwapening opnieuw op de VN-agenda te plaatsen.

Dit jaar namen op maandag 17 juli liefst 122 landen in de algemene vergadering van de Verenigde Naties in New York een antinucleaire resolutie aan, in een soort van opstand van 'de

rest van de wereld' tegen de klassieke grootmachten. Die resolutie is weliswaar juridisch niet afdwingbaar, maar wel een belangrijk en moeilijk te negeren vingerwijzing naar de rest van de wereld. Ons land was op de stemming niet aanwezig en ondertekende de resolutie niet.

Tom Sauer doceert internationale politiek aan Universiteit Antwerpen. Als overtuigd vredesactivist pleit hij al vele jaren vurig voor een wereld zonder kernwapens. „De antinucleaire resolutie van de Verenigde Naties is zonder meer ICAN's voornaamste verwezenlijking. De toekenning van de Nobelprijs aan de organisatie zal de impact van haar campagne enkel maar versterken”, zegt hij. „Dat de resolutie nu overal in de wereld voort wordt uitgewerkt, zal normversterkend werken. Dat doet de hoop rijzen dat het overal op onze planeet zal komen tot

„Nobelprijs ferme steun voor wereldbeweging tegen kernwapens”

een vernieuwd maatschappelijk en politiek debat over het bannen van kernwapens, eindelijk ook in de kernwapenstaten. De resolutie is alvast een duidelijk signaal in de richting van een totaalverbod op kernwapens. Hopelijk vergemakkelijkt de 944.000 euro verbonden aan de Nobelprijs ICAN's missie. Sommige sponsors haakten af, maar nu zijn er dus voldoende financiële middelen om nieuwe medewerkers aan te trekken.”

Hoe kijken ze bij Pax Christi naar 'hun' Nobelprijs? „Het is natuurlijk een schitterende erkenning en hopelijk een ferme duw

in de rug van de wereldwijde beweging tegen kernwapens”, zegt Willem Staes van Pax Christi Vlaanderen. „De antinucleaire resolutie werd aangenomen door 122 staten, maar de grote uitdaging is nu om de goede voornemens om te zetten in concrete daden van ontwapening. Nog altijd moeten de parlementen van vijftig ondertekenende staten de resolutie goedkeuren.”

Wereldwijd rusten naar schatting ruim 15.000 kernwapens, wellicht ook op Belgisch grondgebied, meer bepaald op de vliegbasis Kleine-Brogel. Hoe lang kan ons land de internationale druk nog weerstaan? „Die zal blijven toenemen”, meent Willem Staes, „al verwacht ik niet dat België zijn verzet zal opgeven. Je weet echter maar nooit.”

Paus Franciscus en in zijn kielzog de bisschoppen van België bestempelen het gebruik en zelfs het bezit van kernwapens als immoreel. Op 9 en 10 november komt in het Vaticaan een conferentie bijeen over het onderwerp. Willem Staes: „Het leiderschap van Rome in de strijd voor een kernwapenvrije wereld is onmiskenbaar een meerwaarde. Vaticaanstad was trouwens een van de drie staten die de resolutie ondertekenden en meteen ook bekrachtigden.”

Ook Alice Kooij, beleidsmedewerker bij Pax Christi International, is opgetogen over de conferentie tegen kernwapens in het Vaticaan. „Er zullen belangrijke wereldspelers aanwezig zijn, maar uiteindelijk komt het neer op goede wil op het hoogste politieke niveau”, zegt ze. „We hopen op concrete toezeggingen ten gunste van de resolutie.”

Reageren op dit artikel? Dat kan op lezersbrieven@kerknet.be



Japanse tak ICAN viert uitreiking Nobelprijs met overlevers van de atoombommen. © Belga Image



STANDPUNT

Luk VANMAERCKE

(On)eindigheid

„ Aan alle dingen komt een eind. Sommige volkswijsheden zijn zo waar dat we er nauwelijks nog bij stilstaan. We zijn het immers gewend dat er elke dag wel aan iets een einde komt. De zomer liep ten einde, een fijne vakantie is nog slechts een herinnering. Een bijzonder moment, een heugelijk feest, een goed gesprek, een buitengewone ervaring, een boeiende ontmoeting. Alles gaat voorbij. Finaal eindigt ook elke dag. Het leven heeft geen pauzetoets, hoe graag we die soms zouden willen.

Dat hoeft niet erg te zijn, want dagelijks begint er iets nieuws. Na de nacht is er weer een dag, met nieuwe ontmoetingen, nog meer mensen, steeds weer kansen. Heel anders wordt het echter wanneer het leven ten einde loopt. Dat valt dat ons zwaar. Elk overlijden brengt gemis en verdriet, heimwee naar iemand die zomaar uit ons leven verdwijnt. Bovendien confronteert elk overlijden ons met onze eigen onafwendbare eindigheid.

Allerheiligen en Allerzielen zijn jaarlijkse ankerpunten in onze omgang met eindigheid en afscheid. We herdenken en eren hen die ons voorafgingen. Niet toevallig doen we dat in de herfst, wanneer we afscheid nemen van een deel van de natuur en het zomerlicht inruilen voor de duisternis van de winter. Die katholieke hoogdagen werden vele eeuwen geleden geënt op oudere, heidense gebruiken. Het besef van dood en afscheid is zo oud als de mensheid.

Als christenen hechten we vooral belang aan de manier waarop we omgaan met het levenseinde. Wij beschouwen de dood niet als het definitieve einde. De oneindige duisternis heeft geen plaats in ons geloof. Dat belet natuurlijk niet dat sterven ook voor een christen afscheid nemen is.

Wanneer het einde nadert, rest ons in dit leven enkel nog de vraag wat echt van tel was. Niet de kleren die we droegen, de auto waarmee we reden, het huis dat we bouwden of de voetbalploeg waarvoor we supporterden zijn bepalend in de achteruitkijkspiegel van het leven. Wel de mens die we waren, de naasten die ons dierbaar waren, het lief en leed dat we deelden. Wat telt, is de overtuiging die ons kompas was, het geloof dat ons de weg wees. De keuzes die we maakten, het goede dat we deden, de kinderen die we op de wereld zetten of op weg hielpen, het verschil dat we voor iemand konden betekenen, de morele erfenis die ons overleeft.

Dat is wat we vandaag ook leren in het *Klapstoel*-interview met Hilde Ingels. Voor de vzw Amfora voert ze gesprekken met mensen die weten dat hun einde nadert. Daarbij wordt resoluut scherp gesteld op de essentie. „Niet hun levensverhaal van de wieg tot nu, maar wat ze, vaak met hun laatste krachten, als wezenlijke kern willen vertellen over hun leven”. Die wezenlijke kern, dat is wat ons finaal rest, als al het andere ballast wordt die we niet langer willen of kunnen meezeulen.

Op de keeper beschouwd is liefde de essentie van ons leven. De liefde is de ruggengraat van het christendom. Zonder liefde zakt ons geloof in elkaar. Dat is ook de boodschap die we aanstaande zondag te horen krijgen in het evangelie. Jezus vervangt alle wetten door een dubbel liefdesgebod. Bemijn God en bemijn de mens, zo eenvoudig kunnen we zijn boodschap samenvatten.

Die liefde is zo veel grootser dan de dood. In ons laatste uur zullen we ons niet afvragen of we voldoende werkten en zwoegden, of we de juiste tv-programma's zagen, of we de hipste schoenen droegen. De vraag die aan het einde overblijft luidt: hebben we genoeg bemind? Nooit stierf een mens die vond dat hij te veel had liefgehad. Het tegendeel is wel een risico. Een risico dat niemand van ons hoeft te lopen.”

Reageren op dit artikel? Dat kan op lezersbrieven@kerknet.be